

Forhandling

Grethe Fenger Møller (KF):

Dette lovforslag vil, hvis det bliver vedtaget, betyde, at der vil blive pålagt kommunerne en række væsentlige merudgifter. Vi har under udvalgsbehandlingen og også under første behandling af dette lovforslag givet udtryk for, at vi føler os ganske utrygge ved den udligningsordning, som indenrigsministeren har sagt han vil udarbejde med hensyn til, hvordan de enkelte kommuner skal bidrage dertil, fordi der ikke ligger noget som helst på bordet om, hvordan man agter i praksis at gennemføre en sådan ordning. Mig bekendt er der overhovedet ikke taget kontakt endnu med kommunerne med henblik på at få afklaret disse problemer.

Vi mener ikke, at man i denne situation kan støtte dette lovforslag, og vi vil derfor stemme imod det.

Hans Jørgen Holm (V):

Hverken regeringen eller regeringspartiet har på noget tidspunkt ønsket at drøfte den mindste detalje i martspakken med venstre. Man har alene været optaget af forholdet til SF – eller måske rettere kampen om indflydelsen i LO – og venstre føler derfor heller ikke noget ansvar for martspakkens finansiering.

Vi finder, at det tilmed er en hån mod det kommunale selvstyre, at man nu tvinger amter og kommuner til, hvad de hidtil stort set har gjort frivilligt, og at de yderligere tvinges til at gå ind i en udligningsordning. Der ligger unægtelig heri finanspolitiske overtoner: de skattestigninger, som socialdemokratiet finder er den rigtige måde at stramme økonomien på, tvinger man nu kommunerne til at gennemføre, mens man selv glider af og opgiver statsministerens målsætning fra 18. maj.

Regeringen har overhovedet ikke villet drøfte andre modeller for den kommunale deltagelse i finansieringen, f. eks. har man klart afvist at lade staten gå ind som en udlignende instans. En række amter og kommuner er i store vanskeligheder økonomisk; svindende skattegrundlag og stærkt stigende udgifter til bl.a. arbejdsløshedsbekæmpelse er de realiteter, som kommunalpolitikere slås med i øjeblikket i den budgetlægning, der er i gang.

Når socialdemokratiet er så sikker i sin sag, at det kan undvære bl.a. os i de centrale dele af lovgivningen, må man også selv bære ansvaret sammen med de parter, man har valgt. Vi vil stemme imod forslaget.

Lawaetz (FP):

Som jeg tidligere har sagt, har vi nu overstået sværvægteren i martspakken – det var jobskabelsen – så vi behøver måske ikke spille så meget krudt på resten.

Vi har lugtet, at der er et fast flertal for dette her, så vores gode talegaver er nok spildt, men der er en enkelt ting, jeg gerne vil pege på ved denne ordning, som falder uretfærdigt ud. Initiativrige og dygtige kommuner, som selv sætter en hel masse i gang, vil, hvis man gennemfører det, der står om udligning, alligevel komme til at betale til dem, der ikke har haft noget initiativ og måske kun har ofret det halve. Det er i hvert fald en ting, som bør rettes, for jeg synes, man vender tilbage til en gammeldags kommunal udligning, som ikke belønner de dygtige, men snarere straffer dem.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 88 stemmer mod 83.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Tredje behandling af:

Forslag til lov om ungdomsvejledning om uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder.

(Lovforslag nr. L 178. Fremsat 31/3 82. Første behandling 15/4 82. Betænkning 28/5 82. Anden behandling 2/6 82).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 155 stemmer mod 16.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Tredje behandling af:

Forslag til lov om foranstaltninger vedrørende lære- og praktikpladser og om ændring af lov om lærlingeforhold, lov om erhvervsfaglige grunduddannelser og lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion.

(Lovforslag nr. L 179. Fremsat 31/3 82. Første behandling 15/4 82. Betænkning 28/5 82. Anden behandling 2/6 82).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Tinning (VS):

Selv om vi er kommet igennem jobskabelsesloven, kunne der være god grund til at opholde sig lidt ved netop denne her del af martspakken. Det er jo en sag, der drejer sig om, at vi på den ene side har i hvert fald 70.000 og formentlig op mod 100.000 godkendte lære- og praktikpladser, som ikke bliver brugt til noget som helst, og at vi på den anden side ved udgangen af 1981 har, var det små 10.000 registrerede lære- og praktikpladssøgende, altså unge, som gerne ville have en lære- og praktikplads, men som ikke kunne få det. Ud over dem, der er registreret, er der mange andre, som for længst har opgivet helt og aldeles og ikke engang orker at lade sig registrere.

Regeringen har indtil nu sagt, at det er et meget, meget stort problem og har gennem mange år lovet, at det naturligvis skulle løses. Så sent som sidste år, 1981, sagde man, at problemet både må og skal være løst inden årets udgang. Det var det ikke. Og det hang sammen med, at det, man forsøgte sig med, var at lokke arbejdsgiverne med tilskud til at tage de unge ind på disse lære- og praktikpladser.

Nu kommer regeringen så igen og siger: problemet skulle løses ved udgangen af 1981, det blev det ikke. Nu skal problemet løses senest ved udgangen af 1982. Og så siger regeringen, at man har en meget klar forventning om, at det vil ske. Jeg ved ikke, hvad man har sin klare forventning i, men jeg ved, at man siger, at hvis det nu ikke skulle lykkes alligevel, må vi vende tilbage til nogle af de ting, vi har talt om før. Hvad er det for nogle? Jo, det er sådan noget med enten at lave en kvotaordning, hvor man siger, at virksomheder, der har så og så mange faglærte, skal have så og så mange lærlinge. Det ved vi at regeringen ikke er særlig meget for, bl. a. fordi undervisningsministeren mener, at det er ret svært overhovedet at føre ud i praksis.

Så er der også den mulighed, at man giver nogle højere tilskud til Arbejdsgivernes Elevrefusion fra staten, hvor man i denne omgang giver 40 mill. kr. direkte. Arbejdsgiverne får lov at betale 120 mill. kr., men oven i det hele kommer jo, at vi fra statskassen i øvrigt skal have overført 600-750 mill. kr. direkte ned i arbejdsgivernes lommer, ikke i 1982 alene, men i 1982, i 1983 og i 1984.

Det er ret klart, hvad regeringens konklusion på alt dette her er. Man har både talt og skrevet om, at man burde tvinge arbejdsgiverne, men nu siger man jo helt klart, at alt det dér med tvang over for arbejdsgiverne ikke skulle være nødvendigt, for nu løser problemerne sig nok, og hvis ikke de løser sig, peger man på nogle ordninger, som man for længst selv har sagt at man ikke har tænkt sig at bruge.

Det er altså ret klart, at man kan ikke have nogen som helst forhåbninger om, at arbejdsgiverne vil blive tvunget til noget som helst i denne sammenhæng. I stedet for får de 30.000 kr., for hver gang de lader være med at nedlægge en lære- eller praktikplads, og de får 30.000 kr., for hver gang de opretter en ny.

Hvad vil de dér 30.000 kr. sige mere kontant? De vil f.eks. inden for metalbranchen sige, at 33 pct. af lønudgifterne til lærlinge under 18 år bliver betalt direkte af statskassen. Inden for snedkerfaget er det 42 pct., og inden for HK er det 46 pct. Ja men når arbejdsgiverne nu får betalt op imod det halve af den direkte lønudgift i et forsøg på fra regeringens side at få brugt de mange lære-